prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Brăgaru Alina

dosarul nr.2a-3407/24
2-23109980-02-2a-21082024

D E C I Z I E

24 februarie 2026 **mun.Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Serghei Dimitriu
Judecătorii Violeta Gîrleanu și Constantin Roșca
Grefier Duțul Daniela

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24.05.2024,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Macovei Tatiana, reprezentantul reclamantului Morari Aliona către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației privind anularea ordinului de concediere, încasarea plăților salariale pentru lipsa forțată de la muncă, încasarea compensației, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. La 28 iulie 2023, avocatul Macovei Tatiana, reprezentantul reclamantului Morari Aliona, a depus cerere de chemare în judecată, ulterior completată, către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației privind anularea ordinului de concediere, încasarea plăților salariale pentru lipsa forțată de la muncă, încasarea compensației, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată (f.d.2-17, vol.I).
2. În motivarea acesteia a indicat că reclamanta a activat în cadrul Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (*în continuare - ANRCETI*) timp de 20 de ani. Pe parcursul desfășurării muncii în cadrul ANRCETI, Morari Aliona a ocupat diferite funcții în cadrul unității.

La data de 28.09.2020, a fost transferată în funcția de consultant Direcția Autorizări și Management Instituțional. La data de 28.02.2023, Consiliul de Administrație al ANRCETI prin

hotărârea nr.4 a aprobat noile state de personal. La data de 01.03.2023, ANRCETI a emis ordinul nr.5/p cu privire la punerea în aplicare a hotărârii CA nr.4 din 28.02.2023.

La data de 01.03.2023, reclamanta a fost preavizată prin ordinul nr.39/p despre concedierea din funcția de consultant din cadrul Direcției Autorizări și Management Instituțional în temeiul art.86 alin.(1) lit.c) Codul muncii.

La data de 02.05.2023, pârâtul a emis ordinul nr.60/p prin care Morari Aliona a fost concediată în temeiul art.81 alin.(1) lit.c) Codul muncii, în legătură cu reducerea numărului sau a statelor de personal.

Consideră că concedierea este ilegală și neîntemeiată, motiv pentru care ordinul de concediere urmează a fi anulat de instanța de judecată, iar reclamanta repusă în funcția deținută anterior.

A precizat că reducerea funcției ocupate de aceasta este una fictivă și nu una reală, iar procedura de concediere a reclamantei este una tendențioasă, ori persecutarea acesteia a început încă în aprilie 2022, atunci când i s-a spus direct că trebuie să plece din cadrul ANRCETI. Începând cu aprilie 2022 și până la concediere în adresa reclamantei au fost acțiuni sistematice de înjosire și cuvinte murdare. A notat că începând cu aprilie 2022, în cadrul evaluărilor semestriale pârâtul a subevaluat reclamanta, în scopul determinării acesteia să plece din cadrul ANRCETI. De asemenea, au fost solicitate explicații de la reclamantă privind presupuse abateri disciplinare. Toate cele enunțate supra dovedesc faptul că concedierea reclamantei a fost una ilegală și este cert scopul urmărit de pârât de a o concedia pe reclamanta Morari Aliona, deoarece în viziunea acestora salariata devenise incomodă.

Consideră că termenul de preavizare a fost încălcat, deoarece statele de personal au fost aprobate de Consiliul de Administrație a ANRCETI prin hotărârea nr.4 din 28.02.2023. Deci cert este faptul că funcția ocupată de reclamanta Morari Aliona a fost redusă la data de 28.02.2023. La data de 01.03.2023 reclamanta a fost preavizata sub semnătură despre concedierea din funcția de consultant din cadrul Direcției Autorizări și Management Instituțional în temeiul art.86 alin.(1) lit.c) Codul muncii al RM, de la data de 01.05.2023, în legătură cu reducerea statelor de personal. Însă reieșind din faptul că intrarea în vigoare a statelor de personal s-a făcut la data 28.02.2023 rezultă că pârâtul a încălcat prevederile legale în materie de preavizare. Ori potrivit reglementărilor legale preavizarea trebuie făcută cu 2 luni înainte de reducerea funcției din statele de personal, raportate la datele cazului dedus judecății, preavizarea urma a fi făcută cu 2 luni înainte de data de 28.02.2023.

A conchis că toate acestea dovedesc faptul că angajatorul a încălcat prevederile art.88 alin.(1) lit.b) Codul muncii în materie de preavizare a salariatei. Această încălcare admisă este una gravă, deoarece este încălcată o normă imperativă a art.88 Codul muncii, care atrage după sine ilegalitatea ordinului de concediere a reclamantei Morari Aliona. Astfel, dacă pârâtul a adoptat noi state de personal și care au fost puse în aplicare începând cu data de 28.02.2023 rezultă că toate locurile de muncă erau vacante la data de 01.03.2023 - dată la care reclamanta a fost preavizată (excepție funcțiile de conducere, a căror persoane sunt numite și eliberate din funcție de către Guvern).

A precizat că reducerea funcției reclamantei este una fictivă, dat fiind faptul că reclamanta până la data de 28.02.2023 a activat în calitate de consultant în cadrul ex Direcției Autorizări și Management Instituțional. De asemenea, în cadrul acestei ex Direcții Autorizări și Management Instituțional era și funcția de specialist ocupată de Ursu Marina. După reorganizarea din 28.02.2023 funcția ocupată de Morari Aliona a fost transferată în cadrul Serviciului Autorizare și Licențiere din cadrul Direcției Juridice, Autorizare și Control sub denumirea de specialist.

A atras atenția asupra faptului că la prima vedere se creează impresia că este o altă funcție, deoarece are o altă denumire. Totuși pentru a convinge dacă sunt funcții diferite urmează a fi comparate fișele de post pentru ex-funcția de consultant al Direcției Autorizări și Management Instituțional și actuala funcție de specialist Serviciului Autorizare și Licențiere din cadrul Direcției Juridice, Autorizare și Control. Studierea comparată a acestor două fișe de port evidențiază fără dubiu faptul că suntem în prezența aceleiași funcții, unica diferență fiind adăugarea câtorva atribuții noi. Adăugarea câtorva atribuții noi la funcția ocupată anterior de reclamantă, în condițiile în care peste 90 % din atribuții au fost păstrare, nu semnifică faptul că suntem în prezența unei funcții noi. Acest fapt conduce la ideea că reducerea funcției ocupată de reclamanta Morari Aliona a fost una fictivă și nu una reală. Contrar prevederilor legale, în loc să fie realizat un acord la contractul individual de muncă privind transferul funcției de consultant din cadrul ex Direcției Autorizări și Management Instituțional în cadrul Serviciului Autorizare și Licențiere din cadrul Direcției Juridice, Autorizare și Control, pârâtul a concediat reclamanta pe motiv de reducere a numărului sau a statelor de personal.

A precizat că în perioada cuprinsă între 01 martie 2023 și până la 02 mai 2023, periodic, a explicat procesul de muncă salariatei Ursu Marina, în ceea ce privește munca pe care anterior o îndeplinea reclamanta Morari Aliona, deoarece a primit indicații să o instruiască cum să îndeplinească atribuțiile pe care anterior le îndeplinea reclamanta. În rest pe parcursul perioadei menționate, Morari Aliona nu a îndeplinit absolut nici o atribuție specificată în fișa de post, astfel angajatorul încălcând legislația muncii în materie de asigurarea a dreptului la muncă a reclamantei. Apare întrebarea despre care reducere a funcției de consultant deținută de reclamanta Morari Aliona până la data de 28 februarie 2023 putem vorbi, dacă începând cu data de 01 martie 2023 aceste atribuții de muncă au fost transmise unui alt salariat. Ori toate acestea dovedesc pe deplin faptul că reducerea funcției ocupate de reclamantă a fost una fictivă, realmente aceasta a fost redenumită în funcție de specialist și transferată într-o altă subdiviziune.

Consideră că toată procedura de concediere a reclamantei este una tendențioasă, ori persecutarea acesteia a început încă în aprilie 2022, atunci când i s-a spus direct că trebuie să plece din cadrul ANRCETI. Începând cu aprilie 2022 și până la concediere în adresa reclamantei au fost acțiuni sistematice de înjosire, cuvinte murdare din partea șefului ex-Direcției Control și Asistență Juridică, actualmente șef Direcție Juridică, Autorizare și Control și directorul adjunct al ANRCETI. Aceștia i-au comunicat reclamantei că mai bine să plece de la serviciu că știe prea multe, că dacă nu o să vrea să plece o să o ducă ei. De asemenea, le spuneau la subalterni să nu

comunice cu reclamanta, și dacă colegii intrau în biroul reclamantei imediat îi chemau și-i luau la întrebări despre ce au discutat.

A notat că în toată această perioadă (aprilie 2022 - mai 2023) activitatea reclamantei era monitorizată prin camerele video. Începând cu aprilie 2022, în cadrul evaluărilor semestriale pârâtul a subevaluat reclamanta, în scopul determinării acesteia să plece din cadrul ANRCETI. De asemenea, au fost solicitate explicații de la reclamantă privind presupuse abateri disciplinare. Toate cele enunțate supra dovedesc faptul că concedierea reclamantei a fost una ilegală și este cert scopul urmărit de pârât de a o concedia pe reclamanta Morari Aliona, deoarece în viziunea acestora salariata devenise incomodă.

A adăugit că reieșind din funcțiile vacante care erau odată cu aprobarea noilor state de personal, angajatorul reieșind din competențele profesionale ale reclamantei enumerate supra și prin prisma prevederilor art.49 alin.(1) Codul muncii, a conchis că angajatorul urma să propună în mod obligatoriu transferul reclamantei în una din funcțiile vacante. Însă angajatorul, în mod intenționat, nu a propus locurile de muncă vacante în cadrul ANRCETI pe care reclamanta ar fi putut, fără dubii, să ocupe una din funcțiile vacante existente în statele de personal la data de 01.03.2023. Respectiv, cele relatate supra dovedesc faptul că pârâtul a încălcat o altă normă imperativă din art.88 Codul muncii, fapt care atrage ilegalitatea ordinului de concediere a reclamantei Morari Aliona.

A indicat că la data de 02 mai 2023, pârâtul a emis ordinul de concediere a reclamantei Morari Aliona. Reclamanta a luat cunoștință cu acest ordin la aceeași dată, l-a semnat și a scris pe el că nu este de acord.

Astfel, prin concedierea ilegală reclamantei i-a fost denigrată imaginea în fața colectivului, astfel fiind atentată buna reputație profesională. Reclamanta a fost umilită și tratată cu dispreț de conducerea întreprinderii în care a lucrat în ce privește modul în care trebuie aplicată legea, a avut suferințe morale legate de faptul că i s-a creat impresia despre prezența unui neprofesionalism în activitatea acesteia. Reclamanta a suportat suferințe de ordin psihic, care s-au manifestat în neîncrederea în caracterul obligatoriu al legii pe care i l-au sugerat funcționarii din cadrul acestei întreprinderi, împrejurări ce îi dau posibilitate să pretindă la compensarea morală a suferințelor suportate. În rezultatul hărțuirii morale la care a fost supusă reclamanta pentru perioada de timp cuprinsă între aprilie 2022 - mai 2023 acesteia i s-a înrăutățit grav starea de sănătate, urmând diverse tratamente și cheltuieli suplimentare, toate fiind o consecință a persecutării de la locul de muncă. În contextul celor relatate, din contul pârâtului, urmează a fi încasată suma de 120.000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat reclamantei Morari Aliona prin eliberarea nelegitimă de la locul de muncă.

3. *La 15 martie 2024, avocatul Macovei Tatiana, reprezentantul reclamantului Morari Aliona, a depus cerere de modificare parțială a acțiunii*, solicitând:

- anularea ordinului de concediere nr.60/p din 02 mai 2023 emis de ANRCETI privind concedierea în temeiul art.86 alin.(1) lit.c) Codul muncii, a Alionei Morari;

- în locul restabilirii reclamantei Morari Aliona în funcția anterioară deținută, a solicitat încasarea unei compensații în sumă de 323.945,76 lei din contul pârâtului potrivit art.90 alin.(4) Codul muncii;
- obligarea ANRCETI la plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă de la data concedierii până la data pronunțării hotărârii judecătorești, într-o mărime ce nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului;
- încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a prejudiciului moral în mărime de 120.000 lei;
- încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 20.000 lei și cheltuieli pentru obținerea extrasului de la ASP în mărime de 220 lei (f.d.80-82,vol.II).

Poziția instanței de fond:

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 mai 2024, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Macovei Tatiana, reprezentantul reclamantului Morari Aliona către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației privind anularea ordinului de concediere, încasarea plăților salariale pentru lipsa forțată de la muncă, încasarea compensației, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

S-a anulat ordinul nr.60/p din 02 mai 2023 potrivit căruia Morari Aliona a fost concediată din funcția de consultant, Direcția Autorizări și Management Instituțional cu desfacerea contractului individual de muncă nr.31 din 01.12.2008 de la 02.05.2023, emis de Directorul ANRCETI – Gaibu Sergiu.

S-a încasat de la Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații Electronice și Tehnologia Informației în beneficiul Alionei Morari, salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada de la 02.05.2023 până la 24.05.2024 într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare în mărime de 323.945,76 lei și prejudiciul moral în mărime de 80.986,44 lei.

S-a încasat de la Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații Electronice și Tehnologia Informației în beneficiul Alionei Morari compensația suplimentară în mărime de 6 salarii medii lunare ceea ce constituie suma de 161.972,88 lei.

S-a încasat din contul Agenției Naționale pentru Reglementare în Telecomunicații Electronice și Tehnologia Informației în beneficiul Alionei Morari cheltuielile de judecată formate din cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 20.000 lei și cheltuielile pentru obținerea extrasului persoanei juridice în mărime de 220 lei.

Hotărârea în partea încasării unui salariu lunar în sumă de 26.995,48 lei, se execută imediat.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

5. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că Morari Aliona a fost eliberată nelegitim din serviciu, fiind anulat ordinul nr.60/p din 02.05.2023, motiv pentru care în temeiul art.90 alin.(2) și (4) Codul muncii, angajatorul urmează să achite despăgubirea pentru perioada

absenței forțate de la muncă și compensația suplimentară prevăzută de lege. Totodată, instanța a făcut trimitere la pct.7 al Hotărârii Guvernului nr. 426 din 26.04.2004 privind modul de calculare a salariului mediu, reținând că salariul mediu lunar al reclamantei constituie 26 995,48 lei.

Astfel, ținând cont de perioada absenței forțate de la muncă și de plafonul prevăzut de lege, instanța a dispus încasarea sumei de 323 946,76 lei cu titlu de despăgubire pentru absența forțată de la muncă, precum și a unei compensații suplimentare în mărime de 6 salarii medii lunare în sumă de 161 972,88 lei, apreciind că solicitarea reclamantei privind acordarea a 12 salarii medii lunare este excesivă.

De asemenea, instanța a considerat întemeiată parțial pretenția privind repararea prejudiciului moral, reținând că prin concedierea ilegală a fost afectată integritatea morală a reclamantei și posibilitatea acesteia de a activa și de a se întreține. În acest context, instanța a apreciat rezonabilă încasarea prejudiciului moral în sumă de 80 986,44 lei, echivalentul a 3 salarii medii lunare, considerând exagerată și nejustificată suma solicitată de 120 000 lei.

Solicitarea apelantului:

6. La data de 05 iunie 2024, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a declarat apel asupra acesteia, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond din 24 mai 2024, cu remiterea cauzei spre rejudecare (f.d.177, vol.II).

Argumentele părților:

7. În motivarea cererii de apel, Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a invocat că hotărârea primei instanțe este ilegală și neîntemeiată, fiind pronunțată cu încălcarea normelor de procedură și prin aprecierea eronată a probelor administrate. În acest sens, a susținut că instanța de fond a examinat cauza în lipsa reprezentantului desemnat al pârâtei, a respins nejustificat cererile de amânare și demersurile privind conexarea cauzelor, încălcând prevederile art.26-27, art.100 alin.(3), art.102 alin.(4), art.187 și art.206 alin.(5) CPC, precum și dreptul la apărare și principiul egalității armelor garantate de art.6 §1 CEDO.

Totodată, apelantul a susținut că hotărârea atacată conține concluzii contradictorii și lipsite de suport probator, întrucât instanța de fond a constatat, pe de o parte, respectarea prevederilor art.186 alin.(1) lit.a) Codul muncii la emiterea ordinului de concediere, iar pe de altă parte a concluzionat asupra caracterului ilegal al concedierii. De asemenea, s-a invocat că instanța a reținut eronat data concedierii reclamantei și a formulat concluzii contradictorii privind exercitarea atribuțiilor de serviciu, existența funcțiilor vacante și consultarea reprezentanților salariaților.

Apelantul a mai arătat că reorganizarea instituției și reducerea statelor de personal au fost efectuate cu respectarea prevederilor art.88, art.183, art.184 și art.186 Codul muncii, în baza hotărârii Consiliului de administrație nr.4/2023 și a ordinului nr.5/P din 01.03.2023, fiind

respectate procedura de preavizare, acordarea zilelor libere pentru identificarea unui alt loc de muncă și informarea ANOFM. Totodată, a susținut că nu existau funcții vacante compatibile care să poată fi propuse reclamantei, deoarece prin reorganizare au fost reduse toate funcțiile vacante și temporar vacante.

În continuare, apelantul a invocat că instanța de fond nu a cercetat și nu a apreciat corespunzător probele administrate, inclusiv actele ce demonstrează că reclamanta și-a exercitat atribuțiile de serviciu până la concediere, precum și procesul-verbal de control al Inspectoratului de Stat al Muncii din 22 septembrie 2023, prin care s-ar fi confirmat legalitatea procedurii de reorganizare și concediere. De asemenea, a susținut că instanța a apreciat eronat aplicarea dreptului preferențial de menținere în funcție și a calificat nejustificat reorganizarea drept una fictivă.

Referitor la soluția privind repararea prejudiciului, apelanta a susținut că instanța de fond nu a indicat probe care să demonstreze existența și întinderea prejudiciului moral, lipsind justificarea criteriilor prevăzute de art.2036 și art.2037 Cod civil. Totodată, a contestat modalitatea de calcul al salariului mediu și cuantumul despăgubirilor acordate pentru absența forțată de la muncă și compensația suplimentară, invocând aplicarea eronată a Hotărârii Guvernului nr.426/2004 și lipsa unor probe suficiente privind cuantumul salariului reclamantei.

În concluzie, apelantul a solicitat, în temeiul art.385, art.386 alin.(1) lit.a)-d) și art.388 alin.(1) lit.b) CPC, casarea hotărârii instanței de fond și trimiterea cauzei spre rejudecare într-un alt complet de judecată, invocând încălcarea dreptului la un proces echitabil și neelucidarea completă a tuturor circumstanțelor (f.d.20-26, vol.III).

8. *La data de 06 iunie 2025, avocatul Macovei Tatiana, reprezentantul intimatului Aliona Morari a depus referință* la cererea de apel declarată, solicitând respingerea apelului, cu menținerea hotărârii și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10.000 lei (f.d.20-26, vol.III).
9. În susținerea poziției solicitate, avocatul Macovei Tatiana, reprezentantul intimatului Aliona Morari, a notat că instanța de fond a respectat toate cerințele legale, iar cererea de apel depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă integral.

A precizat că susținerea apelantei potrivit căreia cauza ar fi fost soluționată în absența reprezentantului ”permanent" desemnat, dl Denis Sîtari, este nefondată și nu poate constitui un temei de trimitere a cauzei la rejudecare. Or, instanța nu este obligată să verifice preferințele interne ale unei instituții privind cine ar trebui să fie prezent la judecată, ci doar să se asigure că părțile au fost legal citate și că au avut posibilitatea efectivă de a fi reprezentate. În speță, pârâtul a fost legal citat, iar instituția avea capacitatea și resursele să își asigure apărarea.

A menționat totodată că sunt lipsite de suport juridic alegațiile apelantei potrivit cărora instanța ilegal a respins conexarea cauzelor sau cererea de recuzare a judecătorului, ori la luarea acestor decizii instanța de judecată s-a condus strict de cadrul legal.

Un alt argument invocat de apelantă este că instanța de fond ar fi admis amânări ale ședințelor de judecată de cel puțin 5 ori, iar ședințele de judecată erau stabilite pe bunul plac al intimatei. Astfel intimata susține cu fermitate că toate amânările înregistrate în prezenta cauză

sunt imputabile exclusiv pârâtului, angajator în cauză, care a refuzat în mod constant şi nejustificat să prezinte probele solicitate de instanță, respectiv înscrisurile esențiale pentru justa soluționare a cauzei. Contrar oricărei susțineri eventuale privind o culpă a intimatei, aceasta a manifestat constant diligență în susținerea cauzei, a fost prezentă la toate termenele de judecată, a formulat cereri şi concluzii în termen legal, și a colaborat cu instanța în vederea administrării probatoriului.

În final, intimata a respins cu fermitate susținerea apelantei potrivit căreia concluziile primei instanțe, expuse în hotărârea atacată, ar fi în contradicție cu circumstanțele pricinii, conform art.386 alin.(1) lit.c) CPC, or, această afirmație este complet neîntemeiată, denotând o încercare vădită de a distorsiona realitatea factuală şi probatorie a cauzei. În realitate, prima instanță a pronunțat o hotărâre temeinic motivată, fundamentată pe ansamblul probelor administrate în cauză - probe care reflectă în mod clar situația de fapt și de drept reținută. Apelanta încearcă, în mod vădit intenționat, să inducă în eroare instanța de apel, prin prezentarea trunchiată și denaturată a faptelor, precum şi prin ignorarea probatoriului relevant care a stat la baza hotărârii atacate. Această conduită a apelantei nu reprezintă o simplă opinie diferită asupra cauzei, ci o deformare voită a realității, menită să obțină o soluție favorabilă în apel prin inducerea unei percepții eronate asupra fondului cauzei (f.d.19-26, vol.III).

10. În ședința de judecată a instanței de apel, reprezentantul apelantului Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației, Gasnaș Iurie, a susținut cererea de apel înaintată și a solicitat admiterea acesteia.
11. În ședința de judecată a instanței de apel, intimatul Morari Aliona și avocatul Macovei Tatiana nu au recunoscut cererea de apel și au solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, solicitând încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică.

Aprecierea instanței de apel:

12. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul judiciar concluzionează că apelul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din motivele ce succed.
13. În conformitate cu art.373 alin.(1)-(3) Cod de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

14. Potrivit art.385 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.
15. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, în raport cu prevederile art.238-241 Cod de procedură civilă, constată că instanța de fond a dat o apreciere corectă raportului juridic stabilit între părți, a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței de fond expuse în hotărâre fiind în corespundere cu probele administrate, iar normele de drept material au fost aplicate corect.
16. Din probatoriul administrat în cauză rezultă că prin ordinul nr.13/c din 14 aprilie 2003, Cordoneanu Aliona a fost angajată în funcția de specialist coordonator în Direcția reglementări și licențe a Agenției Naționale pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică, cu remunerarea muncii prevăzute de schema de încadrare și salarizare a ANRTI (f.d.19, vol.I)
17. Prin ordinul nr.7/i din 22 ianuarie 2010 a fost efectuată modificarea în documentele de evidență contabilă și administrare a numelui de familie a specialistului principal din Aliona Corduneanu în Morari (f.d.20, vol.I).
18. Prin ordinul nr.40/P din 28 septembrie 2020, Morari Aliona a fost transferată din funcția de consultant, Serviciul petiții, autorizări și statistică, în funcția de consultant, Direcția autorizări și management instituțional, începând cu data de 01.01.2020 (f.d.21, vol.I).
19. Prin ordinul nr.39/p din 01 martie 2023, Morari Aliona a fost preavizată despre concedierea din funcție de consultant din cadrul Direcției Autorizări și Management Instituțional, în temeiul art.86 alin.(1) lit.c) Codul Muncii, din data de 01 mai 2023, în legătură cu reducerea statelor de personal. Ordinul fiind adus la cunoștință la data de 01 martie 2023 (f.d.22, vol.I).
20. Prin ordinul nr.60/p din 02 mai 2023, Morari Aliona a fost concediată din funcția de consultant, în temeiul art.86 alin.(1) lit.c) Codul muncii. A fost ordonat prin acest ordin ca Morari Aliona să asigure transmiterea mijloacelor fixe și materialelor transmise în gestiune, a documentelor, registrelor și a altor materiale dobândite în exercițiul funcției, în baza actului de predare/primire dnei Marina Ursu, specialist în Direcția Juridică, Autorizare și Control. (f.d.23-24, vol.I).
21. Ordinul nominalizat a fost adus la cunoștință Alionei Morari la data de 02 mai 2023, pe care a fost efectuată mențiunea că nu este de acord cu ordinul dat (f.d.23-24, vol.I) și la 28 iulie 2023, Morari Aliona a înaintat acțiune în judecată către ANRCETI privind litigiul de muncă.
22. Examinarea litigiului de muncă în prima instanță a finalizat cu hotărârea judecătorească din 24 mai 2024, prin care a fost admisă parțial acțiune, s-a anulat ordinul nr.60/p din 02 mai 2023 de concediere, s-a încasat salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada de la 02.05.2023 până la 24.05.2024 într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare în mărime de 323.945,76 lei, prejudiciul moral în mărime de 80.986,44 lei, compensația suplimentară în mărime de 6 salarii medii lunare ceea ce constituie suma de 161.972,88 lei, cheltuieli pentru asistența juridică în mărime de 20.000 lei și cheltuielile pentru obținerea

extrasului persoanei juridice în mărime de 220 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

23. Analizând argumentele invocate în apel prin prisma probelor administrate, Colegiul reține că instanța de fond a examinat detaliat legalitatea procedurii de concediere expuse în pct.69-96 ale hotărârii contestate, constatând că angajatorul nu a respectat garanțiile legale prevăzute de Codul muncii în cazul reducerii statelor de personal.
24. Prevederile art.88 Codul muncii stipulează procedura de concediere a salariaților în caz de reducere a numărului sau a statelor de personal. Respectarea prevederilor art.88 Codul muncii este obligatorie, iar încălcarea normei de drept stipulate, compromite procedura de concediere pe motiv de reducere a numărului sau a statelor de personal.
25. În special, s-a constatat că angajatorul nu a respectat obligația de informare și consultare a salariaților, nu a propus reclamantei un alt loc de muncă corespunzător calificării și experienței acesteia și nu a respectat dreptul preferențial al salariatei de a fi menținută în funcție, având în vedere vechimea de peste 20 de ani în cadrul instituției.
26. Completul de judecată notează că instanța de fond corect a reținut că atribuțiile exercitate anterior de Morari Aliona au fost transferate unei alte angajate, Ursu Marina, fapt ce confirmă caracterul formal și aparent al reducerii funcției ocupate de reclamantă.
27. În acest sens, s-a constatat că atribuțiile celor două funcții erau practic identice, ceea ce demonstrează că în realitate, nu a avut loc o reducere efectivă a necesității funcției.
28. Funcția ocupată de Morari Aliona în cadrul ANRCETI, nu a fost redusă, dar a fost transferată în Direcția juridică, autorizare și control, respectiv intimata nu putea fi concediată pe motiv de reducere a funcției sale, din moment ce din 01.03.2023 aceste atribuții de muncă au fost transmise unui alt salariat.
29. La același segment, instanța de fond corect a statuat că hotărârea Consiliului de Administrație nr.4 din 28 februarie 2023 prevedea reducerea funcției de **specialist** în cadrul Direcției Autorizări și Management Instituțional (f.d.89, vol.I), în timp ce reclamanta a fost concediată din funcția de **consultant**, circumstanță care confirmă caracterul ilegal al concedierii dispuse prin ordinul nr.60/p din 02 mai 2023.
30. Totodată, se menționează că procedura reglementată de art.88 Codul muncii prevede modalitatea și raționamentul reducerii funcției din cadrul unității și nu a angajatului nemijlocit așa cum a fost efectuat de către ANRCETI.
31. În aceste condiții, Colegiul apreciază drept întemeiate concluziile instanței de fond privind caracterul ilegal al concedierii reclamantei și obligația angajatorului de a repara prejudiciul cauzat prin privarea ilegală de posibilitatea de a munci, inclusiv prin achitarea despăgubirii pentru perioada absenței forțate de la muncă, conform art.90 Codul muncii.
32. În cererea de apel, apelantul a indicat că instanța de fond a lăsat fără examinare și expunere asupra procesului-verbal de control nr.ISM-2023-PVC-708 din 22 septembrie 2023 prin care Inspectoratul de Stat al Muncii a constatat respectarea procedurii de reducere a numărului sau a statelor de personal. La fel, apelantul a indicat că acest act al Inspectoratului de Stat al Muncii nu a fost contestat și se bucură de puterea lucrului judecat.

33. La acest argument, instanța de apel notează că în virtutea prevederilor Codului muncii, litigiile individuale de muncă, divergenţele dintre salariat şi angajator, se soluționează în instanța de judecată și în cadrul examinării litigiului, instanța verifică legalitatea actului contestat raportat la normele de drept a Codului muncii sau alte legi.
34. Astfel, acțiunea în judecată a fost înaintată la 28 iulie 2023, iar procesul-verbal de control al Inspectoratul de Stat al Muncii a fost întocmit 22 septembrie 2023 în urma unui control planificat.
35. Prin urmare, fiind deja în derulare litigiu, instanța de judecată era obligată de a examina cauza și de a verifica legalitatea concedierii în baza cumulului de probe anexate la dosar și nu urma să se reducă doar la o probă indicată de apelant și, anume, procesul-verbal de control al Inspectoratul de Stat al Muncii a fost întocmit 22 septembrie 2023. Cu atât mai mult, în pct.8 al acestui proces-verbal este indicată doar o frază generală, nefiind specificată nici o familie a vreo unui salariat (f.d.102, vol.II).
36. Nu poate fi reținut argumentul ANRCETI expus în apel că cauza a fost judecată în instanță în absența reprezentantului desemnat al pârâtului, Sîtari Denis.
37. La acest aspect, instanța de apel menționează că pârât în litigiul de muncă dedus judecății este ANRCETI și nici de cum persoana fizică Sîtari Denis.
38. Prin urmare, ANRCETI dispune de o direcție juridică formată din mai mulți juriști calificați, iar legislația în vigoare nu impune ca pârâtul să fie reprezentat doar de o anumită persoană.
39. Totodată, în ședința de judecată din 15 mai 2024 a fost prezent reprezentantul ANRCETI, Gasnaș Iurie, în baza procurii nr.01-DJAC/45 din 11 ianuarie 2024, ședință în care a fost examinat fondul cauzei. Astfel, printr-o procură valabilă, ANRCETI a împuternicit reprezentantul Gasnaș Iurie de a-i reprezenta interesele și nu poate fi reținută invocarea în apel că doar reprezentantul ”permanent” Sîtari Denis urma să participe la examinarea litigiului în cauză.
40. La fel, Colegiul judiciar menționează că și în ședința de judecată a instanței de apel, a participat în calitate de reprezentant al apelantului ANRCETI, tot Gasnaș Iurie, în baza procurii din 22.01.2026, nefiind prezent Sîtari Denis, pe care apelantul îl consideră reprezentant permanent în cadrul dosarului menționat.
41. În ceea ce privește critica apelantului referitoare la prejudiciul moral acordat, Colegiul reține că potrivit art.90 alin.(1) și (2) lit.c) Codul muncii, în cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia.

Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului, salariatul concediat ilegal are dreptul la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea drepturilor sale personale nepatrimoniale.

42. Astfel, instanța de apel constată că eliberarea ilegală din funcție a reclamantei i-a provocat acesteia stări de frustrare, nesiguranță și disconfort emoțional, afectându-i stabilitatea profesională și imaginea personală, în condițiile în care aceasta a activat în cadrul instituției timp de aproximativ 20 de ani.

43. Art.2036 alin.(1) Cod civil prevede că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.
44. Conform art.2037 alin.(1) Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.
45. Unul dintre criteriile esențiale de apreciere a prejudiciului moral îl constituie criteriul echității, care presupune că despăgubirea acordată trebuie să reprezinte o reparație rezonabilă și proporțională cu prejudiciul suferit, fără a constitui o sursă de îmbogățire nejustificată.
46. În acest context, Colegiul apreciază că suma de 80.986,44 lei acordată cu titlu de prejudiciu moral este una rezonabilă și proporțională cu circumstanțele cauzei, ținând cont de durata raporturilor de muncă, caracterul ilegal al concedierii și consecințele negative suportate de reclamantă.
47. Prin urmare, criticile formulate de apelant reprezintă, în esență, o reiterare a poziției procesuale expuse în fața instanței de fond și tind la reaprecierea probelor deja examinate, fără a demonstra existența unor erori de fapt sau de drept care să justifice modificarea hotărârii contestate.
48. Prin încheierea din 15 mai 2024 a fost respinsă cererea privind conexarea cauzelor civile (f.d.118-120, vol.II), din motiv că deși ambele cauze civile sânt intentate de către același reclamant împotriva la același pârât, totuși pretențiile și temeiurile de apariție sânt diferite.
49. Prin încheierea protocolară din 23 mai 2024, a fost respinsă cererea părții pârâte privind amânarea ședinței de judecată stabilite pentru data de 23 mai 2024, ora 12:00, instanța reținând că ședința anterioară a fost deja amânată la solicitarea reprezentantului pârâtului pentru pregătirea pledoariilor, iar termenul ulterior a fost coordonat cu toți participanții la proces.
50. Colegiul judiciar constată că încheierile contestate au fost emise cu respectarea normelor de procedură și în limitele atribuțiilor instanței de judecată privind administrarea eficientă a procesului.
51. În aceste circumstanțe, criticile formulate în cererea de apel nu pot fi reținute, întrucât nu evidențiază încălcări de procedură sau erori de drept care să atragă casarea acestora.
52. Totodată, având în vedere cele expuse și constatând că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar motivele invocate în apel sunt nefondate, Colegiul judiciar al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 mai 2024.
53. *Referitor la solicitarea înaintată de avocatul Macovei Tatiana, reprezentantul intimatului Morari Aliona privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică în instanța de apel în mărime de 10.000 lei,* Colegiul o consideră parțial întemeiată, din considerentele ce urmează.

54. În conformitate cu articolul 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
55. Colegiul constată că partea intimată a solicitat compensarea cheltuielilor de asistență juridică, anexând în acest sens ordinul de plată seria QL nr.923250 din 06 iunie 2025, care confirmă achitarea sumei de 10.000 lei pentru serviciile juridice prestate în procedura de apel (f.d.26 verso, vol.III).
56. La determinarea cuantumului compensației ce urmează a fi acordată, instanța de apel va avea în vedere criterii precum complexitatea cauzei, natura și dificultatea problemelor juridice examinate, volumul și timpul de muncă depus de avocat, aportul acestuia la soluționarea litigiului, rezultatul obținut, precum și proporționalitatea dintre activitatea efectiv prestată și suma solicitată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.
57. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, cheltuielile de judecată, inclusiv onorariile avocațiale, pot fi recuperate doar în măsura în care acestea au fost efectiv suportate, necesare și rezonabile ca cuantum.
58. Analizând circumstanțele cauzei prin prisma criteriilor menționate, Colegiul apreciază ca fiind parțial întemeiată cererea intimatei privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică și consideră rezonabilă încasarea de la ANRCETI a sumei de 5.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pentru examinarea cauzei în instanța de apel, luând în considerare complexitatea speței deduse judecății, lucrul efectiv efectuat de avocat, numărul ședințelor de judecată, fiind o sumă reală, necesară și rezonabilă.
59. Din considerentele expuse raportate la normele de drept legale, Colegiul judiciar concluzionează că apelul declarat de ANRCETI este neîntemeiat și urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24.05.2024.
60. În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel declarată de Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24.05.2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Macovei Tatiana, reprezentantul reclamantului Morari Aliona către Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației privind anularea ordinului de concediere, încasarea plăților salariale pentru lipsa forțată de la muncă, încasarea compensației, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și

Tehnologia Informației, IDNO 1006601003359, în beneficiul Alionei Morari, c/p *****, cheltuielile de asistența juridică pentru procedura în apel în mărime de 5 000 lei (cinci mii) lei.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței Serghei Dimitriu

Judecătorii Violeta Gîrleanu

Constantin Roșca